

Læring, dokumentation og værdisætning i produktionsskolen

Produktionsskolediskursen

Læring, dokumentation og værdisætning i produktionsskolen

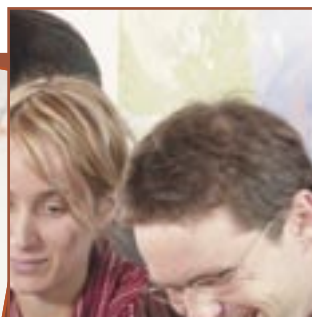
Produktionsskolediskursen

© Axel Hoppe og Produktionsskoleforeningen 2006

Udgivet af:
Produktionsskoleforeningen
Danmarksgade 19
DK – 7100 Vejle
Tlf: 75 82 20 55
Fax: 75 82 14 12
E-mail: psf@psf.nu
www.psf.nu

Grafisk tilrettelæggelse:
Kirsten Grønvall

2

Indhold

- 4 Forord
- 5 Produktionsskolen i den uddannelsespolitiske diskurs
- 7 Produktionsskolediskursen
- 7 Arbejde og produktion
- 8 Faglig, social og personlig udvikling igennem arbejde og produktion
- 8 Nærhed
- 9 Læring i praksis
- 10 Vejledning og vejledningssamtaler
- 11 Observation
- 11 Forløbsplaner
- 13 Dokumentation
- 15 Værdisætning og værdsættelse

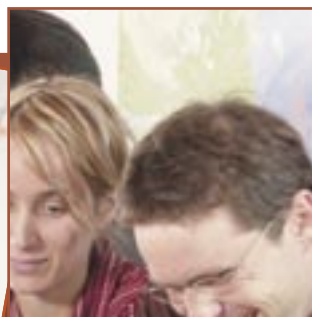
Forord

Produktionsskolediskursen er en opsamling af erfaringer fra mange års udviklingsarbejde samt lederes, medarbejderes og deltageres fortælling af hvad en produktionsskole er.

Produktionsskolediskursen er udtryk for et politisk ønske om en mere synlig og tydelig profil. Papiret viser en mere entydig forståelse af hvad en produktionsskole er og giver skolerne en fælles platform for den videre udvikling af skoleformen.

Med ønsket om at Produktionsskolediskursen kan være et af de redskaber som sikrer produktionsskolerne en plads i det fremtidige ungdomsuddannelsesbillede, håber jeg at papiret vil blive brugt flittigt – både internt på skolerne og eksternt i relation til produktionsskolernes samarbejdspartnere.

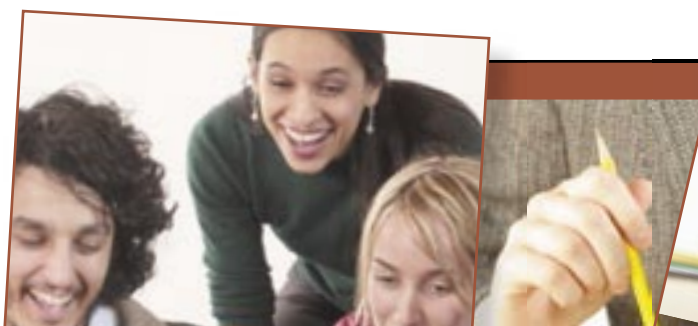
Birgitte Josefsen
Formand for Produktionsskoleforeningen

Produktionsskolen i den uddannelsespolitiske diskurs

I over 25 år har produktionsskolen været en del af uddannelsesbilledet i Danmark med henblik på at kvalificere unge til fortsat uddannelse eller til at få tilknytning til arbejdsmarkedet. Produktionsskolen henvender sig til unge under 25 år der ikke umiddelbart er i stand til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Produktionsskolen tilbyder undervisningsforløb der er baseret på praktisk arbejde og produktion. Der er løbende optag, der er ingen læseplaner, og deltagerne får i reglen ikke nogen formel kompetence. Produktionsskolen har dog siden begyndelsen i midten af 70'erne løbende fået skærpet de lovgivningsmæssige krav til deres pædagogiske indsats specielt i forhold til det formelle uddannelsessystem. Ændringerne i lovgivningen kan i hovedtræk beskrives som en ændring fra at være en del af ungdoms-arbejdsløshedsbekæmpelsen gennem forberedelse og kvalificering til arbejdsmarkedet til i dag at være et af uddannelsesstilbudene i de uddannelsespolitiske målsætninger i "Uddannelse til alle unge" og "Bedre uddannelse" hvor produktionsskolen fungerer som forberedelse til uddannelse.

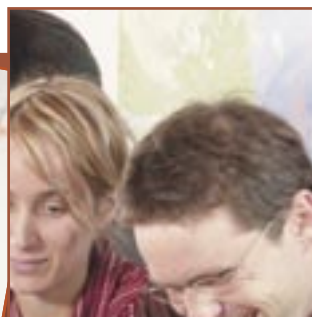
Den største udfordring til produktionsskolerne er at de skal fremstå som en indsats der skal forberede og motivere "ikke-boglige" deltagere til det ordinære uddannelsessystem – herunder at gøre dem bedre til at honorere de boglige krav. I den sidste lovændring (LBK nr. 785 af 06/07/2006) forstærkes kravet til produktionsskolerne således at skolens væsentligste opgave er at skabe brobygning til erhvervsuddannelserne både med hensyn til praktiske og boglige forudsætninger.

I forbindelse med velfærdsforliget¹ skærpes kravene yderligere til produktionsskolen. I aftalen om fremtidens velfærd og velstand lægges der op til at produktionsskolen skal målrettes så et produktionsskoleforløb som hovedregel indeholder meritgivende brobygningsforløb til kompetencegivende uddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne. Produktionsskolerne skal samarbejde med erhvervsskolerne, produktionsskolerne skal i højere grad tilrettelægge egu, og – efter aftale med en erhvervsskole – gennemføre dele af erhvervsuddannelsens grundforløb.

Produktionsskolerne skal altså både indgå i samarbejde om – og selv tilbyde kompetencegivende uddannelse. Det betyder at produktionsskolerne i langt højere grad end tidligere knyttes sammen med de formelle ungdomsuddannelser og særdeleshed erhvervsuddannelserne. Det stiller krav til produktionsskolerne om etablering af en synlig og fælles pædagogisk profil. Produktionsskolerne skal have et fælles begrebsapparat og et fælles fokus på at undervisningen i værkstedet kommer til at spille sammen med betydningen af produktion og arbejde i de unges kvalificeringsproces. Disse mere formelle uddannelsesaktiviteter skal i høj grad tilpasses så de kan finde sted i de forpligtende arbejdsfællesskaber i værkstederne. Det skal tydeligt fremgå at arbejdet ikke er et mål for aktiviteten, men et middel i en bredere kvalificering til fortsat uddannelse og kommende arbejds- og voksenliv.

1 Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden fra d. 20. juni 2006

Produktionsskolediskursen

Med udgangspunkt i de analyser der blev foretaget i projekterne "Realkompetencevurdering i produktionsskolen", "Logbøger og forløbsplaner" og "Arbejde og læring", vil der i det følgende blive givet et bud på den praksis der udspiller sig i produktionsskolen. Sagt på en anden måde: Hvordan ser produktionsskolen sig selv som institution i forhold til ungdomsuddannelse generelt?

Arbejde og produktion

Omdrejningspunktet i produktionsskolens praksis er produktion og praktisk arbejde. Produktion af varer eller tjenesteydelser, der afsættes på markedsvilkår, er central. Det giver værkstedslæreren mulighed for at tilbyde deltagerne opgaver der for eleven, skolen og aftagerne har umiddelbar værdi og funktion i en konkret situation.

Produktion er ikke et formål i sig selv, men hvis man ikke opfatter det som et mål, fungerer det ikke som middel.

Det er værkstedslærerens didaktiske opgave – ud fra faglig og pædagogisk indsigt – at anvende de muligheder der ligger i opgaven på en sådan måde at de tilgodeser den enkelte deltagers faglige, sociale og personlige udvikling. Igennem produktionsskoleopholdet skal deltageren så at sige opdage og gøre erfaring med at deltage i alle de processer der overordnet kan tilskrives arbejde som begreb. Arbejde som et hele kan nemlig inddeles i fire arbejdsprocesser:

1. beslutning
2. planlægning
3. udførelse
4. værdsættelse

Alle fire faser er vigtige dele der tilsammen udgør en hel arbejdsproces som det skal tilstræbes at alle deltagere gør erfaringer med. Arbejdet skal organiseres således at det inddrager deltageren i et arbejdsfællesskab der bygger på reelt samarbejde og medansvar og giver mening.

I produktionsskolens opfattelse af arbejdet i værkstedet kan man sige at der gemmer sig en forståelse af at det praktiske arbejde:

- giver fælles oplevelser og anerkendelse
- binder personer til fælles mål
- definerer personlig status og identitet
- kræver at man bidrager aktivt
- giver den enkelte en tidsstruktur

Faglig, social og personlig udvikling gennem arbejde og produktion

I en teoretisk optik handler produktionsskolens værkstedsundervisning om at skabe et dynamisk og anderledes skolemiljø for unge der har behov for et nyt syn på betydningen af at have kompetencer og viden. For produktionsskolerne er det en hovederfaring at så godt som alle unge har betydelige læringsmæssige resurser når blot de får de rette læringsbetingelser. Der lægges derfor i høj grad vægt på at undgå yderligere marginalisering af uddannelsessvage elever.

Værkstedsarbejdet tilbyder deltagerne at indtræde i forpligtende arbejdsfællesskaber hvor de både skal bidrage fagligt til løsning af værkstedsopgaver og samtidig bidrage socialt til fællesskabet og samarbejdet i værkstedet. Produktionsskolen tager med andre ord udgangspunkt i at læring skal ses som en social praksis.

Nærhed

Tankegangen bag produktionsskolens virke bygger i høj grad på ideen om at etablere et lærings- og skolemiljø der stemmer overens med deltagerens generelle forudsætninger og orienteringer. Flertallet af de deltagere der kommer til produktionsskolen, oplever for første gang

at de rent faktisk er i stand til at lære noget igennem indtrædelse i værkstedets praksisfællesskab – med anerkendelse og nødvendighed som centrale begreber. Mange deltagere møder nemlig frem med betydelige nederlagsprægede skolehistorier i bagagen. Det er derfor generelt nødvendigt med en nedbrydning af negative forventninger gennem høj grad af social opbakning før deltagerne føler sig socialt accepterede i fællesskaberne i værkstederne. I modsat fald mindskes deltagerens mulighed for at lære noget og deltage i værkstedets aktiviteter på en meningsfuld måde. Deltagerne har i høj grad brug for engagerede voksne de kan identificere sig med og leve op til – de har brug for støttende personlige relationer og identifikationsmuligheder i læringsmiljøet. Produktionsskolen bliver derfor nødt til at varetage de omsorgs- og tilknytningsbehov som den enkelte deltager har behov for. En væsentlig forudsætning for at dette lader sig gøre, er at antallet af deltagere aldrig bliver for højt i forhold til den enkelte værkstedslærer.

Læring i praksis

I det praktiske arbejde på produktionsskolens værksteder skabes der sammenhæng igennem en kropslig forbundenhed med læreprocessen. Denne forbundenhed er uhyre vigtig for deltagerne. Det er vigtigt at læring ikke kun er en mental proces, men i lige så høj grad er bundet til konteksten – at man lærer i de sammenhænge hvor det lærte skal bruges. Den opdagelse af at de rent faktisk kan lære noget, kædes direkte sammen med det arbejde deltagerne udfører i værkstedet – at man øver sig og udøver et fag. Ligeledes er det vigtigt for deltagerne at lærerne både er optagede af deres fag, fagligt dygtige og har den fornødne tid til den enkelte deltager. Et andet væsentligt aspekt er at læringen ikke sker individuelt, men i et samarbejde med andre – i en social praksis. Man kan se hvordan andre gør det og kan derved inspireres til at gøre noget tilsvarende på sin egen måde.

Det praktiske arbejde er struktureret sådan at det faglige, sociale og personlige er integreret i produktionen. Gennem deltagelse i praksisfællesskabet og i det produktive arbejde bliver læring og anvendelse to sider af samme sag. Når deltagerne træder ind i værkstedet, træder de ind i et komplekst struktureret socialt praksisfællesskab hvor de forskellige deltagere fungerer som resurser for læreprocessen. Fælles tilstedeværelse, hvor praksis er synlig for deltagerne, er af stor betydning for den lærende. Adgang til læringsituationer spiller ligeledes en stor rolle fordi det indebærer deltagelse i væsentlige handlinger i praksisfællesskabet.

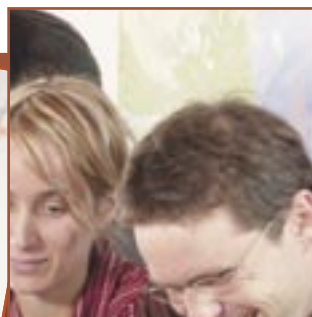
På samme måde kan faget og produktionen ses som en løftestang til den personlige udvikling fordi det arbejde og den produktion, deltagerne gennemfører, giver dem en række små sejre eller succeser. Igennem dette forløb vil den enkelte deltager derved få mulighed for at opstille realistiske fremtidsplaner. Opnåelsen af reelle faglige og sociale kompetencer kan ligeledes være med til at give den unge mere selvtillid og højne dennes selvværd.

Vejledning og vejledningssamtaler

Vejledningsopgaven for produktionsskolerne er beskrevet i bekendtgørelsens kapitel 2:

- formelt tilrettelagt uddannelses- og erhvervsvejledning, herunder vejledning om social- og arbejdsmarkedslovgivning mm.
- daglig vejledning og rådgivning i form af samtaler der foregår integreret i de sociale og arbejdsmæssige processer
- formelle, fast tilrettelagte vejledningssamtaler med henblik på at sikre at der løbende sker en evaluering af den enkelte deltagers forløb på skolen

Især den daglige vejledning og rådgivning i form af samtaler, der foregår i de sociale og arbejdsmæssige processer, kan med fordel tage udgangspunkt i observation og danne grundlaget for de to andre typer af vejledning der udføres i forbindelse med arbejdet med forløbsplanen.

Observation

Observation kan benyttes til at se hvordan deltageren løser konkrete opgaver. Vigtige elementer i observationen af arbejdsopgaver, ligegyldigt om de er autentiske eller simulerede, er at det er systematiserede redskaber som gør det muligt at observere på flere forskellige elementer i arbejdsprocessen. Der kan være tale om:

- stabilitet, hånddelag og andre elementære kompetencer
- arbejdsproces
- arbejdsmotivation
- håndtering af kritiske situationer
- sociale færdigheder
- evne til problemløsning

Samtidig er det vigtigt at observationen bygger på nogle klare principper. For det første skal observationen kunne give en præcis beskrivelse af den enkeltes arbejdskompetence. Hermed menes at beskrivelsen af det som skal observeres, indeholder så få subjektive elementer som muligt så man undgår misforståelser, subjektive og skønlitterære betragtninger. For det andet er det vigtigt at deltageren er klar over hvad der kræves, og hvad der observeres i arbejdsituationen. For det tredje er det vigtigt at en observation kan omsættes i handling – som kompetenceudvikling. Endelig giver observation mulighed for hele tude at justere og tilrettelægge udviklende læreprocesser for deltagerne.

Forløbsplaner

Loven om produktionsskoler foreskriver at skolerne fører en plan over deltagerens forløb. I bekendtgørelsen om indhold og tilrettelæggelse af skolernes tilbud er dette krav præciseret.

Forløbsplanen er – det indikerer ordvalget – noget andet end en uddannelsesplan. Forløbsplanen forholder sig foruden uddannelse

til faglige, sociale og personlige aspekter i den unges liv. Den individuelle plan over forløbet på skolen fører forhåbentlig frem til en egentlig uddannelsesplan, men tager i første omgang udgangspunkt der hvor deltageren er i starten af sit forløb på produktionsskolen.

Planen for den enkeltes forløb, som udarbejdes i begyndelsen af opholdet, skal løbende revideres (mindst hver 3. måned). Ansvarer herfor er både deltagerens og skolens, men det er *skolens* pligt at sørge for at det sker (initiativpligten).

Hensigten med planen er at den beskriver den afklarings- og læringsproces der foregår hos deltagerne der er uafklarede med hensyn til deres uddannelses- og erhvervsvalg. Planen forventes i sin endelige form at pege ud over forløbet på produktionsskolen.

For de mange deltagere, der efter produktionsskoleopholdet fortsætter på en erhvervsskole, vil forløbsplanen få sin naturlige fortsættelse i uddannelsesplanen, som skal sikre at den enkelte deltager i sin uddannelsestid har et overblik over sin samlede uddannelse. Forløbsplanen, evt. sammen med et skolebevis, forbedrer mulighederne for at dokumentere erfaring og erhvervede kompetencer inden for et fag.

Forløbsplanen *skal* mindst indeholde:

- deltagerens tilkendegivelse af sit personlige mål med undervisningsforløbet, herunder beskrivelse af hvilke faglige, sociale og personlige kompetencer der forventes opnået
- valg af værkstedslinie
- beskrivelse af hvordan forløbet forventes at bidrage til opfyldelse af delmål og mål
- angivelse af aftale for næste vejledningssamtale

Desuden *kan* forløbsplanen indeholde oplysninger om:

- deltagelse i undervisning i grundlæggende færdigheder
- deltagelse i praktikforløb
- deltagelse i specialundervisning eller modtagelse af anden specialpædagogisk bistand
- deltagelse i undervisning, uddannelser og kurser uden for produktionsskolen

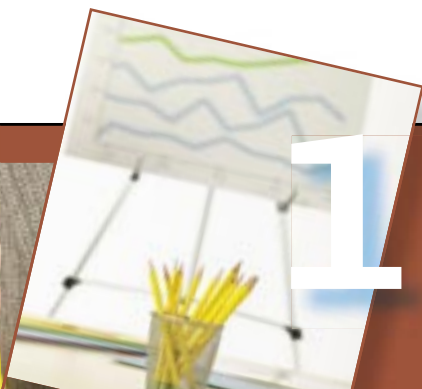
Hvis deltageren har en aktuel uddannelsesplan fra folkeskolen, en skriftlig plan i henhold til lov om aktiv socialpolitik eller anden tilsvarende plan, bør der tages udgangspunkt heri.

Dokumentation

Dokumentation skal i denne sammenhæng forstås ud fra forudsætninger og forhold der bestemmer produktionsskolernes pædagogiske virkelighed. Dokumentations- og evalueringsformer er udtryk for ansvarlige didaktiske valg der handler om kendskab til deltagerne, faglig-pædagogisk indsigt, praktiske undervisnings erfaringer, praktiske erfaringer med at evaluere undervisningens forløb og resultater samt kendskab til den kultur man er en del af. Disse forhold tilsammen skærpes i den dialog og de handlinger der udføres i fællesskab på skolen.

Produktionsskolen har i flere år haft fokus på arbejdet med evaluering og dokumentation af deltageres udvikling og læring. Her skal nævnes nogle eksempler som illustrerer dette arbejde.

Dokumentationsformerne kan kombineres på flere måder, suppleres med flere og tilpasses den enkelte skole og den enkelte unge.

Portfolio

I processer hvor der er fokus på at dokumentere kompetencer, kan portfolioen ved hjælp af vejledning give deltagerne mulighed for at blive bevidst om sine færdigheder, viden og erfaringer. I portfolioen kan man samle alt fra egentlige eksamensbeviser og deltagerbeviser til eksempler på produkter og værker, referencer, udtalelser, livshistorisk selvevaluering etc.. Grundlæggende er portfolio en systematisk samling af deltagerens arbejde og erfaring indtil nu, men den kan også vise deltagerens anstrengelser, fremskridt og præstationer på udvalgte områder.

Testning og måling af særlige kompetenceområder

Forskellige former for test kan være brugbare når man skal vurdere deltagerens kompetencer og kompetenceudvikling. På skoler hvor man arbejder med at udvikle testformer, forsøger man sig med at udvikle test som ikke fastholder en abstrakt skriftlig form, men fokuserer på konkrete funktionaliteter. I disse metoder fokuseres der eksempelvis på at vise kompetenceudviklingen på en skala:

1. har fået instruktion
2. har aflagt prøve
3. kan arbejde med støtte
4. kan arbejde selvstændigt
5. kan instruere andre

Testen måler eksempelvis deltagerens faglige formåen i forhold til almindeligt håndværktøj, små el-maskiner eller lignende.

Edderkoppespind

- sociale og personlige kompetencer

Edderkoppespindet bruges fortrinsvis til i samarbejde med deltageren konkret og visuelt at vise hvilke sociale og personlige kompetencer denne har på områder som lyst til udfordring, deltagelse på skolen og værkstedet, samarbejde, ansvarlighed, pålidelighed, krav til sig selv, selvstændighed og opfindsomhed.

Kompetencetavler – faglige kompetencer

Kompetencetavler retter sig fortrinsvis mod de faglige kompetencer som for de enkelte værksteder listes op og kombineres med forskellige farver for henholdsvis begynder-, rutine- og avanceret niveau.

Disse kompetencetavler placeres i stort format på værkstedet, og elever kan gennem samtalen med værkstedslæreren "plottes" ind på tavlen. Kompetenceudviklingen bliver dermed synlig i dagligdagen, men føres også efterfølgende til bogs.

Forløbsplaner

– løbende opfølgning og dokumentation

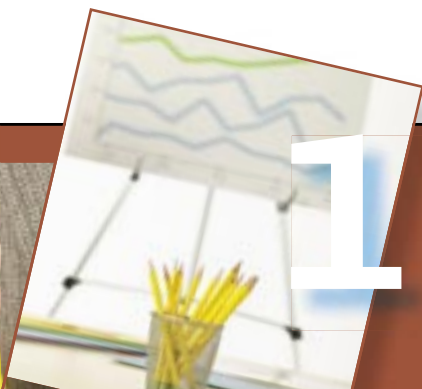
Som tidligere nævnt er produktionsskolen lovgivningsmæssigt bundet op på at udarbejde forløbsplaner for den enkelte deltager.

Værdisætning og værdsættelse

Værdisætning er det at man mere eller mindre direkte og formelt sætter værdi på deltageres kompetencer. Igennem denne værdisætning får deltagerne mulighed for som person at føle sit værd – føle sig værdsat.

Værdisætning kan overordnet forstås på to måder. For det første den interne værdisætning hvor der er tale om løbende værdisætning gennem produktionsskoleopholdet, og for det andet den eksterne værdisætning hvor der er tale om det eleverne kan tage med sig fra produktionsskolen og bruge formelt i forhold til videre uddannelse eller på arbejdsmarkedet.

I forhold til den interne værdisætning er det vigtigt at definere hvordan værdisætning af arbejde og produktion kan forstås.

Økonomisk værdisætning

Værdisætning kan være af økonomisk art hvor der sættes fokus på marked, afsætning, tilfredshed og indtjening. Her vil deltagerne opdage at andre værdsætter deres arbejde ved at de rent faktisk køber de varer og tjenesteydelser deltagerne frembringer i værkstedet.

Social værdisætning

Værdisætning kan også være social art hvor deltagerne oplever eller ser nødvendigheden af deres arbejde igennem andre menneskers glæde og påskønnelse. Den sociale værdisætning kan udspille sig på forskellige måder, men et par eksempler kan belyse hvad der menes:

- Evaluering gennem øget ansvar
En vigtig form for indirekte evaluering eller dokumentation af læring finder sted igennem avancement til mere krævende opgaver. Dette kan ses som en evaluering af, at de opgaver man har udført indtil nu, har været gode nok. Deltagerens læring dokumenteres altså ved at tillægge deltageren et øget ansvar i værkstedet. Når en deltager eksempelvis gøres til sjakbajs i et arbejdssteam, vil det opleves som en anerkendelse. Deltageren vil opleve det som værkstedslærernes positive vurdering af det hidtidige arbejde.
- Undervise andre i værkstedet
– at kunne noget de andre ikke kan endnu
Mens læring kan forekomme uden direkte undervisning, kan det at undervise i sig selv være en vigtig kilde til læring. En væsentlig læringsresurce består i at mere kompetente deltagere lærer videre til nyankomne deltagere og således fremstår som læremestre for disse. Det at være nødt til selv at formidle og være ansvarlig som person over for nye deltagere, der kan finde på at spørge om alt muligt, kan i mange tilfælde give ny indsigt i de færdigheder og den viden man selv har slidt for at tilegne sig.

Værdisætning kan også have et mere personligt udtryk, nemlig den værdsættelse man som individ selv anlægger. Hvornår er det godt nok, det jeg har lavet? Hvornår er jeg tilfreds med mit arbejde?

Den eksterne værdisætning har karakter af formaliserede beviser som er gyldige i sammenhænge uden for produktionsskolen. I skrivende stund arbejdes der i øjeblikket med følgende formelle uddannelsesaktiviteter i produktionsskolen:

- faglige kørekort (merit)
- egu (erhvervsgrunduddannelsen)
- produktionsbaseret lærlingeuddannelse
- afsluttende folkeskoleprøver

Det betyder at produktionsskolen bevæger sig ind på en arena der handler om formel uddannelse i produktionsskolen, men gør det med udgangspunkt i det særlige læringsrum der kendetegner de forpligtende praksisfællesskaber i værkstederne.

Produktionsskolen kan derved være med til at pege på andre (strukturerede) uddannelser der tilgodeser unge som ikke umiddelbart kan gennemføre en traditionel ungdomsuddannelse.

Produktionsskolebevis

Produktionsskolernes primære opgave vil dog fortsat være at give de unge mange forskellige kompetencer der er nødvendige i deres videre uddannelses- eller arbejdsliv. I et forsøg på at kvalificere den dokumentation de får for det, arbejdes der i øjeblikket med indførelsen af et produktionsskolebevis der skal borge for kvalitet og overensstemmelse mellem produktionsskolernes tilbud. Produktionsskolebeviset skal være gyldig og ensartet dokumentation for elevens erhvervede kompetencer og dermed gøre overgangen til næste uddannelsesinstitution mere smidig.

Referencer

Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden
Aftale om fremtidig indvandring, (2006), Schultz Grafisk.
<http://www.fm.dk/db/filarkiv/15159/velfaerdsaftale.pdf>

Andersen, D. (2005). *4 år efter grundskolen – 19-årige om valg og veje i ungdomsuddannelserne*. Akf Forlaget

Bjørnåvold, J. (2000). *Making learning visible. Identification, assessment and recognition of non-formal learning in Europe*. CDEEFOP

Callewaert, S. (1997). *Bourdieu – studier*. Københavns Universitet

Dahler-Larsen, P. & Krogstrup, H. K. (2005). *Nye veje i evaluering*. Systime

Egelund, N. (1999). *Kvalitet – evaluering – dokumentation*. Danmarks Lærerhøjskole

Garavan, T. & McGuire (2001). Competencies and workplace learning: some reflections on the rhetoric and the reality. *Journal of Workplace Learning*, vol. 13, no. 4, 2001, s. 144-163

Hoppe, A. & Gremaud, A. (1999). *Arbejde og læring*. Ungdomspædagogisk- Forsknings og Udviklingscenter DLH & FPP (Foreningen af Produktionsskoler og Produktionshøjskoler)

Hoppe, A. & Gremaud, A. (2000). *Logbog og Forløbsplan – pædagogiske redskaber på produktionsskolerne*. Uddannelsesstyrelsens temahefteserie nr. 29 UVM

Hoppe, A. (2006). *Realkompetencevurdering i Produktionsskolen*.
Vejle. Produktionsskoleforeningen

Kvale, S. & Nielsen, K. (1999). *Mesterlære – læring som social praksis*.
København. Hans Reitzels Forlag

Nordentoft, A. , Ehlers, S. & Høyrup, S. (2002). *Kompetencemåling
– tænkning & praksis i et internationalt komparativt perspektiv*.
DEL & DPU

Produktionsskoleforeningen
Danmarksgade 19
DK – 7100 Vejle
Tlf: 75 82 20 55
Fax: 75 82 14 12
E-mail: psf@psf.nu
www.psf.nu

